

POLITYKA IMIGRACYJNA IZRAELA

FUNDACJA STUDIÓW MIĘDZYNARODOWYCH
FOUNDATION OF INTERNATIONAL STUDIES

Remigiusz Sosnowski

POLITYKA IMIGRACYJNA IZRAELA

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2014

Recenzje:

dr *Anna Solarz*, Uniwersytet Warszawski

dr *Marcin Szydzisz*, Uniwersytet Wrocławski

Redaktor prowadząca:

Anna Raciborska

Redakcja i korekta:

Marek Szczepaniak

Projekt okładki:

Katarzyna Juras

Copyright © 2014

by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o., Warszawa

Copyright © 2014

by Fundacja Studiów Międzynarodowych

– Foundation of International Studies, Warszawa

Książka dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ze środków przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

ISBN 978-83-7383-701-0

ISBN 978-83-89050-83-8

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa

tel./fax 22 828 93 91, 22 826 59 21, 22 828 95 63

dział handlowy: jak wyżej w. 105, 108

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Stanisław Beczek*)

Druk i oprawa: BookPress.eu, Olsztyn

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
Rozdział 1	
UWARUNKOWANIA	10
1.1. Czynniki religijny	10
1.2. Czynniki ideologiczny	25
1.2.1. Syjonizm	25
1.2.2. Antysemityzm i czynniki psychologiczny	40
1.3. Czynniki demograficzny	46
1.3.1. Czynniki demograficzny wewnętrzny	47
1.3.2. Czynniki demograficzny zewnętrzny	55
Rozdział 2	
CELE	78
2.1. Kolonizacja	78
2.2. Budowa Narodu	93
2.2.1. Zmieszanie Wygnańców	93
2.2.2. Język	101
2.2.3. Selekcja imigrantów	104
Rozdział 3	
ŚRODKI REALIZACJI	111
3.1. Ustawodawstwo	111
3.2. Agencja Żydowska	128
3.3. Ministerstwo Aliji i Absorpcji	136
3.4. Programy propagujące	144
3.4.1. Taglit	144
3.4.2. Masa	146
3.5. Izraelskie Linie Lotnicze El Al	148
ZAKOŃCZENIE	151
BIBLIOGRAFIA	155

WSTĘP

Polityka imigracyjna Izraela to zbiór zagadnień znacznie wykraczający poza działania państwa. Już samo tłumaczenie jego hebrajskiej nazwy (Medinat Israel – Państwo Izraela) niesie przesłanie, że mamy do czynienia z organem całego ludu żydowskiego, a nie wyłącznie z administracją jego obywateli. Powstało ono bowiem dzięki woli narodu i gotowe jest przyjąć w każdej chwili każdego Żyda, który zechce być jego obywatelem. Bezcelowe byłoby omówienie jedynie lakonicznych i nieprecyzyjnych aktów prawnych, które regulują imigrację do Izraela – po pierwsze, większość praktycznych problemów rozstrzygana była w precedensowych wyrokach Sądu Najwyższego, po drugie, wiele zagadnień rozwiązywanych jest na bieżąco przez urzędników arbitralnie, ale w oparciu o żydowską tradycję czy jej potoczne rozumienie. Dlatego też tak ważne jest obszerniejsze omówienie zjawisk kulturowych, religijnych i historycznych, które doprowadziły do sytuacji, w której Żydzi imigrują dziś do własnego państwa.

Również próba odpowiedzi na podstawowe pytanie: „kto jest Żydem?”, a zatem kogo obejmuje opisywana polityka imigracyjna, nie jest sprawą prostą i wymaga wielu obszernych dygresji historycznych i religioznawczych.

Omawiając politykę imigracyjną Izraela, szybko dochodzi się również do wniosku, że faktycznie jest to polityka imigracyjna narodu, a nie tylko państwa (stąd w tytule książki celowo pominięte zostało słowo „państwa”) – dzieje się tak nie tylko dlatego, że znaczna jej część jest organizowana i realizowana przez podmioty pozarządowe, których działalność w tej dziedzinie trwa znacznie dłużej niż istnieje państwo Izraela, ale również dlatego, że imigracja do Izraela jest czymś więcej niż prostą przeprowadzką – jest zjawiskiem kulturowym, religijnym, społecznym. Zarówno diaspora, jak i Izraelczycy, chcąc czy nie chcąc (a raczej chcąc), żyją problemami imigracji i wiele podejmowanych przez nich działań jest z nią związanych. Mieszkając w Izraelu szybko można odnieść wra-